

dolere debet hō. qz nō solū ē lapsus ⁊ cor ruptus ⁊ pdidit tāta bona. imo etiā est factus seru⁹ et captiu⁹ ⁊ iumētū mali angeli crudelissimi: cui⁹ malicia explicari nō potest et alioz angeloz suoz. et sic nō solū ē captiuus. imo captiu⁹ captiuoz.

De multiplici carcere ⁊ captiuitate hominis. **Titulus. cclvij.**

Mlti autē sunt

carceres hominis et captiuitates. **U**n⁹ carcer ē corpalis. et hic ē locus in q̄ posit⁹ est nūc. **M**lti carcer ē spūalis: in q̄ est ppria volūtas hoīs incarcerationa ignorāter. ⁊ iste carcer ē ppria volūtas mali angeli. q̄ h̄de volūtas ē carcer vniuersal⁹ et general⁹ oīm volūtātū maloz: et oīm ppriaz volūtātū creaturaz. **U**n⁹ ipse malus angelus p̄mo fecit istū carcerē: q̄ ipemet ē incarceration⁹ volūtariē. deinde sub isto carcere sunt oēs mali angeli: ⁊ oēs hoīes h̄ntes pprias volūtates. **S**z ali⁹ ē carcer ppri⁹ ⁊ spūal⁹ ipsi⁹ hoīs. s. suamet ppria volūtas. qz illa pprietas q̄ ē in volūtate hoīs: ē carcer ⁊ cathena ligans: cōstringēs: cōpeditās: incarcerationas volūtates hoīs sub volūtate p̄mi angeli mali. **E**t sic hō ē captiuat⁹: incarceration⁹: vincular⁹ et cōpeditat⁹ i seipso sub ppria volūtate. ⁊ p̄ incarcerationat⁹ maris carcere spūali ipsi⁹ angeli. et h̄ ē pond⁹ ipotabile et iugū ferreū qd hō fecit sibi met. qz nulla maior captiuitas q̄ captiuitas pprie volūtatis: q̄ ē insatiabil⁹: et sic nunq̄ pōt impleri. qz tendit ad infinita desideria. eo qz separata ē ab vnitate dei. et p̄ ip̄z diuidit in tot ptes q̄t desideria habet: et semp cūenit sibi malū. qz si aliqū h̄z qd vult et gaudet: tūc est in culpa. qz gaudet p̄tra deū: et vult p̄tra deū. qz oīne velle et desideriu⁹ qd puenit ex ppria voluntate malū ē et p̄tra deū. qz ppria volūtas semp est p̄tra deū. **S**i autē nō habet qd vult: tūc est in pena ⁊ tristitia. **E**t sic q̄cūqz se vertat ppria volūtas: semp habet vel malū culpe vel maluz penę. **S**icut autē p̄ma voluntas mala p̄mi angeli mali est carcer spūalis oīm maloz virtutū et volūtātū ppriarū. ita volūtas dei est patria spūalis oīm bonarū volūtātū et cōmuniū. **E**t sic p̄t q̄ esse in

ppria voluntate esse esse i carcere ⁊ i captiuitate: in cōpeditibz ferreis: ⁊ eē in fuitute: et esse incarcerationatū et iumētū p̄mi angeli mali: et h̄re supra se pond⁹ ⁊ on⁹ ipotabile et iugū ferreū: et h̄re in se radice oīm maloz. **E**t p̄ p̄ns esse extra ppriā voluntate: et esse sub voluntate dei: et esse in patria: in vera libertate et esse liberatū et redemptū a vera captiuitate et p̄ate p̄mi angeli mali a suo carcere obscurissimo: et a cōpeditibz ferreis: a cathena ferrea: a pondere ipotabili: et ab oī seruitute maligna: et ab oī tristitia: et ab oīm malo: ⁊ a sententia et ira dei: et a radice oīm maloz. **E**t sic pprietas in voluntate est cōmunitas. et cōmunitas in voluntate est esse bonum. **E**cce igit̄ ex p̄dictis colligit̄: qualiter nō sint nisi due p̄me et p̄ncipales voluntates. scz dei q̄ est bona. et p̄mi angeli mali q̄ est mala: q̄ nunq̄ fuerūt cōiuncte simul. **S**ed sp̄ voluntas p̄mi angeli ē sub p̄ate dei. **E**t oēs alie volūtates cōiungunt̄ seu incorporant̄ cū duabz istis. et sequūt̄ istas duas vel vnā vel aliā. nec ē dare medium. **P**atet etiā ql̄iter p̄mi angelus malus dñat hoībz: et hoīes sint captiui ei⁹: et incorporant̄ cum eo. **E**t sic declarata ⁊ manifestata sunt mala tā humane nature q̄ angelice: et origine et radice maloz. **S**i autē volum⁹ magis in p̄culari p̄dicta videre: legam⁹ lib̄ū scripture in quo oīa q̄ in isto libro dicunt̄ et p̄bant̄. ⁊ dicuntur p̄ modū p̄bationis. cōtinent̄ p̄ modū auctoritat̄. cui libro scripture sacre summe credere debemus: vt iam p̄batum est. **E**t sic tam p̄ librum scripture q̄ p̄ libru⁹ creaturaz homo potest esse secur⁹ de veritate. qz vn⁹ inuat aliū ⁊ fortificat. **D**ulte autē q̄stiones sunt q̄s hō debet q̄rere: s̄z sufficit qz cognoscat illud qd ē in facto et qd factū ē: et q̄rat remediū in mal⁹ suis: et qz credat qz de⁹ oīa bñ fecit: et nihil malū imputet ei: sed totū hoī. qz ita de⁹ oīa fecit sicut fieri vueniebat. qz sume potēs ē: et summe bonus et summe sapiens.

Q malū et corruptio liberi arbitrij: et carnis seu corpis p̄trario ordine se habēt in p̄mis parētibz toti⁹ hūane nature: ⁊ in his qui nascuntur ab eis.

Titulus. cclvij.

Spūal carcer pctōria.

Et

Et

Et

Et

Et

Quoniau autez

Quoniau autez tota humana natura generali ter diuidit in duas pres. vna ps est pm^o vir z pma mlter. q ambo sunt radices: pncipia huane nature. alia pars huane nature e tota posterioritas. s. omis viri et mulieres q venerut ex ipis p generatione naturalē. Et iste pres due sic distferut. qz pma ps. s. pm^o vir z pma mlter fuerut formati totali p manu dei i corpe z i aia sine aliq instrumeto: z sine aliq coadiuuare. sed alia ps. s. tota posterioritas aliter. qz caro seu corp^o generat et nascit ex dei ordinatioe ab ipis pmis parentibz. et ipa aia ronalia imediate creat et dat a deo: qz aia ronali est imortal z indiuisibilis: z non pot puenire nisi a deo imediate. Et io oes q postea nati sunt: sunt filij primi hois et pme mulieris p sola carne et no rone aie. z ois caro cuiuslibet hois naturaliter generati fuit i eis radicaliter. et io rone carnis et no rone aie. io sequit: q totu malu et tota corruptio descedit z extendit in tota posterioritate ppter carnez corrupta. Et ideo exinde sequit: q maluz z corruptio liberi arbitrij. et malu seu corruptio carnis p trario ordine se habz in pmis parentibz: et in his quenascentur ex eis. Quia in pmis duobz pmo fuit malu et corruptio et peruersitas in libero arbitrio seu in aia ronali. z p illud venit malu et corruptio in carne. ita q malu volutariu seu liberi arbitrij fuit ca totu mali z corruptiois carnis seu corpis: vt ia declaratu est. sed in oibz posterioribz est totu p oppositu. quia malu et corruptio carnis est causa mali et corruptionis aie seu liberi arbitrij. qz deus creat aiam bonam z puram: et no corrupta. sed qz caro cui co iungit est corrupta et infecta et generata libidinose ptra modu debitu: z tota mortalis: languida: infirma et rebellis roni. plena concupiscentia inordinata. io ania cu sociat cum tali corpore et carne rebellaturpi et mortali. inficit: corrupit et pueritur: et totaliter trahit ad concupiscentiaz carnis: et sequit concupiscentia eius. quia oportet q postq aia est iuncta carni et vnita q trahat ipam. vt q trahat ab ipa.

Deia p
moz pa
retu z ali
oz hois

Deriu
tio pcti
original.

Aia infi
cit ex co
iunctione
corpis.

et ania no pot trahere carne tam rebellez infirma: languida in concupiscentijs suis ratione mortalitatis. ideo necesse est q trahatur a carne: et incurrat sua infectionez et corruptione. Ideo aia efficit mala: turpis: puerfa: ptra deu: et odibilis deo: z tota inordinata. et hoc manifestatur postea quando aia vrit libero arbitrio. qz ignorat deum a quo est: et ignorat seipaz et suum bonum: et suu malum: et hz ppria voluntatem que semp est ptra deum: z ptra suum debitu naturale: et semp iniuriat et offendit deum. Et omia ista mala contra hit ex societate carnis maculate in ordine ad deu. qz de^o no fecit tale carne immundam sed mundā. Quoniau autez habz duos status in carne. Unum primo anteqz potest vti libero arbitrio: et velle aliquid ppria voluntate. Et tuc iam est immunda et corrupta: et turpis: et odibilis et mala: et iniustaz apud deu: qzuis nihil mali fecerit. quia no potuit adhuc: et hoc ppter societatem carnis maculate: q est de gene aliter iniuriauit et offendit eu. a qua carne aia contrahit radicaliter z originaliter ista puerfate: ista inordinatione z ista inclinationem p qua efficit apra: vt qn vrit ppria voluntate: opef ptra deu ad suaz iniuria et offensam. Et sic aia maculat incurrit vitiu ipa nesciente. z impurat ei illa corruptio et macula: qzuis no sit voluntaria. Alius autez stat^o aie est: qn iam vrit libero arbitrio et ppria voluntate. Et tuc qz libez arbitriu est corruptuz et voluntas puerfa et mala z vitiosa: iam actualiter p seipam facit malum: et no pot facere nisi malum: et voluntarie facit malum: et semp opat ptra deu. Et io efficit peior et turpior z magis in odio dei. qz ppria voluntate facit malu: et crescit sua corruptio: z totum impurat ei a deo. Si eni maluz qd trahit a carne ipa nesciente: impurat ei a deo. quanto magis qd ipa ppria voluntate facit. Et sic aia hz duo mala: vnu originale: qd ipa non facit. aliud actuale: qd ipamet facit: z vtruz imputatur homi. z io vtruz est malum culpe. et sic est culpa originalis: et culpa actualis: sed primi parentes no habuerunt in aia nisi maluz

Aia by
duofla
tus i car
ne.

Duo se
pctā. scz
original
z actual
le.

actuale qd̄ ipi fecerūt. Propter p̄mū malum originale qd̄ aīa nō fecit: sed p̄traxit et societate carnis ignozāter et inuolūtarie. aīa est digna separi eternaliter a cōsortio dei: sed nō debet ei dari p̄ iusticiāz aliq̄ qd̄ malū inuolūtariū: nec aliq̄ pena sensibilis: sed p̄pter sc̄d̄z malū. s. actuale quod aīa volūtariē facit: debet ei malū inuolūtariū seu pena eterna. Et in s̄ appareret q̄līter iusticia dei est strictissima et incōprehēnsibilis. qz aīe imputat̄ maluz corruptiōis qd̄ ipa nō fecit: sed aliunde p̄traxit. et hoc appareret ad oculū. Et sic p̄tz quō in p̄mis duobz parentibz malū et corruptio carnis puenit originaliter a malo et corruptiōe liberi arbitrii seu aīe: sed in tota posteritate malū et corruptio liberi arbitrii seu aīe puenit originaliter a malo et corruptiōe carnis. et hoc ita est in facto. Ecce ergo ordinē omniū maloz seu culparū et peccatorū nature humane. quia oīa mala: omnes culpe et omnia peccata toti⁹ mūdi et omniū hominū: orta sunt a p̄mo malo: a prima culpa: et a p̄mo peccato p̄morum parentū. Unde p̄mo fuit maluz voluntarium ip̄sorū quod fuit actuale. dein de in oēs hoīes descēdētes ab eis plibidinem de lege cōmuni est vnum malum culpe originalis seu peccatuz originale. et q̄t homines tot peccata originalia. deinde post peccatū originale in q̄libet hoīe peccata actualia multiplicant̄ sine numero. et sic tot⁹ mūdus est plen⁹ peccat⁹. **¶** Licet aut̄ de⁹ creet aīam: et vniat eā cū carne infecta. tamē infectio aīe nullo mō pōt imputari deo: nec est p̄tra iusticiā dei. si malum culpe et corruptiōis trāsīt ad posteros. qm̄ ordinatissimū erat q̄ natura hominis ita cōderet: sicut p̄dita fuit a p̄ncipio. et q̄ p̄dita ita p̄pagaret. s. q̄ hō generaret corp⁹ seu carnē: et deus infunderet aīam illi carni p̄parate ad receptiōem aīe rōnalis. ita q̄ vnita corp̄i immortalē: et si bi obediēti esset debite ordinata: et nulla inclinatio mala: nec aliq̄ vitium seu corruptio esset in ea. qz caro esset munda. Sed ex q̄ p̄m⁹ hō peccauit: et caro sua facta est rebellis aīe: et tota mortalis et corrupta: oportuit q̄ tale corp⁹ trāsmitteret ad posteros: et q̄ de⁹ aīaz infunderet fm̄

primariā institutionē quā ip̄e ordinauerat. ita q̄ q̄uis hō corrumpit opus suuz sc̄z corpus. deus p̄positū suū nec ordinē mutare nō debuit. qz homo p̄ iusticiāz debita; incurrit mortalitatē carnis. et qua mortalitate sequit̄ rebellio et corruptio in carne. Quia si esset immortalis: nulla esset corruptio nec inordinatio in ea. Et id quia punitio est in carne fm̄ ordinē iusticie. deus p̄pter corruptiōē carnis debuit suum ordinem nō mutare primū. nec p̄positum bonū sc̄z: q̄n̄ debeat creare aīas mundas: et sociare eas corporibus: in quibus dum inueniūt corruptionem: exinde detrahunt corruptionem. hoc est non ex deo qui creat aīam sine corruptiōe: sed ex homine qui est causa corruptiōis corporum. quia culpa et corruptio originalis ī aīam nō posset transfundi: nisi p̄cessisset in carne pena mortalitatis et rebellio/nis. et pena talis nō esset nisi culpa p̄cessisset. et ipa culpa et corruptio voluntaris p̄cessit a volūtate hominis inordinata et nō a voluntate dei. Et ita tota corruptio quam cōtrahit aīa est et p̄cedit a peccato primi hominis: et nō a deo: nec a natura hominis cōdita a deo: sed a vitio et corruptiōe volūtatis primi hominis. Et ideo ipa p̄pagatio seu generatio in se non trāsmitit in posteros corruptiōem qua corrumpitur anima: sed ipa libido que ē adiuncta cum propagatione. que quidem libido habet ortum a corruptiōe voluntatis: quando etiam ante peccatū esset p̄pagatio et generatio: s̄z nō eēt libido. Ecce declarauimus lapsū: corruptiōem: perditionem: et malum nature humane: et vidimus totum statum suū in quo est. Et ita habemus scientiam tam de debito q̄ de facto ipsius hominis.

Quid necessarium est homin lapsō. p̄dito et deuīato: si debeat et velit reduci et exire de statu perditionis: et peruenire ad illud bonum: propter quod factus est qd̄ perdidit.

Titulus. cclix.

Manifestū ē ex p̄cedenti tractatu in q̄ statu fact⁹ fuerat hō a deo: et ī q̄ statu

Infectio originalis non imputatur deo